

POE 2018-2021

Polku omaan elämään -hanke

LOPPURAPORTTI

KIDE-SÄÄTIÖ SR

Polku Omaan Elämään -hanke 2018-2021

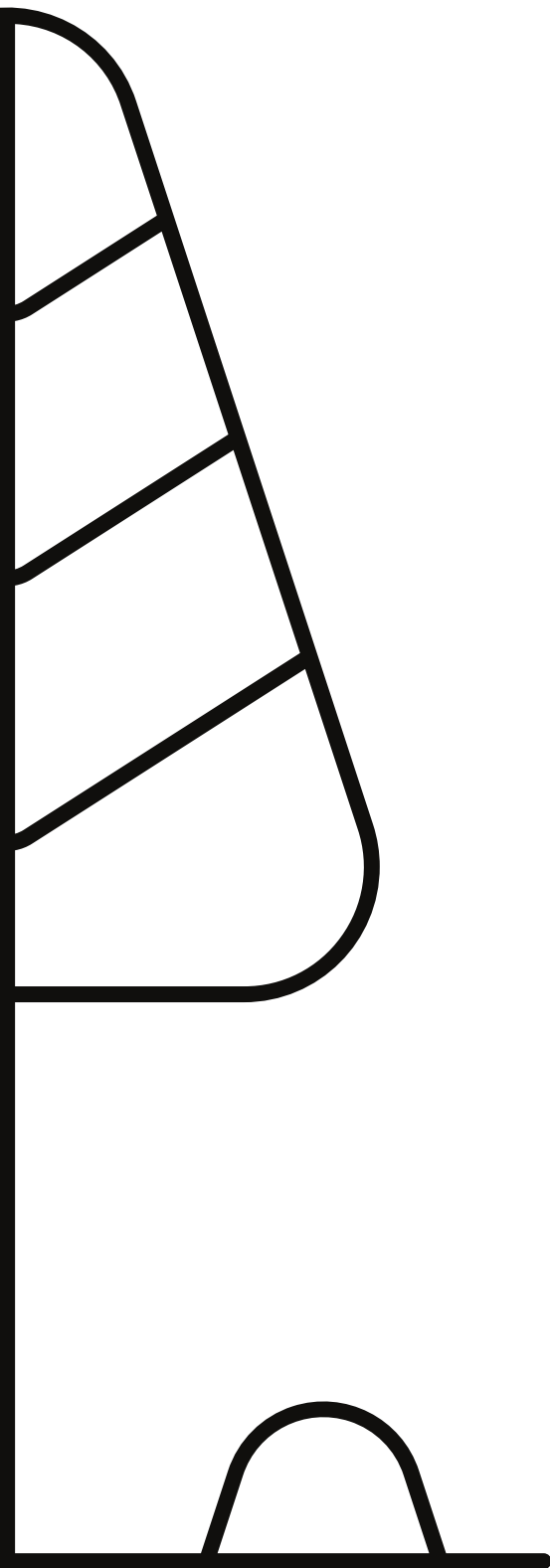
POE-hankkeessa Kide-säätiö kehitti työelämään tutustumisen jaksoa eli TETtiä. TET tavoittaa kaikki Suomen yläkouluikäiset nuoret ja on tärkeä osa työpaikkojen ja oppilaitosten välistä yhteistyötä. Nuorille tarjottiin TET-jaksoihin valmistautumisen yhteydessä uudenlaisia mahdollisuuksia tunnistaa itselleen tärkeitä asioita ja arvoja sekä löytää omia vahvuuksia ja intohimon kohteita.

Tavoitteena oli, että kaikkien ikäluokan nuorten, myös hauraassa asemassa olevien nuorten, mahdollisuus löytää suunta elämälle vahvistuu.

Koulujen ja työpaikkojen tueksi syntyi koulutusmateriaalia, joka kehittyi luokka ja koulu kerrallaan, ja jota hyödynnettiin valtakunnallisesti. Hanke toteutettiin Antti ja Tytti Penttilän rahaston tuella.

POE lukuina

- **10 000 oppilasta**
- **50 koulua**
- **600 TET-työpaikkaa**

ONNISTUMISET

Nuoret: Luontevahvuuksia näkyväksi tekemällä hanke on tukenut nuorten minuuden rakentumista ja vahvistanut kokemusta siitä, että jokainen on arvokas, ainutkertainen persoona. Luovuuden ja rohkeuden harjoittaminen on lisännyt nuorten uskallusta kommunikoida aikuisten kanssa ja kertoa omia näkemyksiään. Nuorten kokemukset TET-jaksoista ovat olleet aiempaa myönteisempiä, kun työnantajien osaaminen ja ymmärrys nuorten kanssa toimimisesta on lisääntynyt. Hanke tavoitti jokaisessa koulussa myös hauraassa asemassa olevia nuoria.

Koulut: Toiminnalliset oppitunnit nuorten vahvuuksien ja luovuuden tukemiseksi ovat yleistyneet hankkeen materiaalien tuella. TET-jaksojen laatu on parantunut, kun koulut ovat ottaneet käyttöön uusia työkaluja tukeakseen nuoria JA työpaikkoja.

Työpaikat: Osaaminen onnistuneen TET-jakson rakentamiseksi on parantunut hankkeen materiaalin ja paikallisen yhteistyön tuella. Tämä näkyy nuorten positiivisten työelämäkokemusten lisääntymisenä.

POE-konsepti

1. Valmentava TET-kurssi

- Nuori tunnistaa vahvuuksiaan ja osaamistaan ja löytää intohimon ja kiinnostuksen kohteita työelämästä (Positiivinen CV)
- Nuori oppii innovatiivisen työskentelymenetelmän TET-jaksolle ja etsii TET-paikan ryhmän kanssa. (Mindustryn TET 2.0)
- Nuori saa tarvittaessa tukea jakson aikana

2. TET-jakso

- Nuori tutustuu työelämään, hyödyntää ryhmässä omia vahvuuksiaan ja toteuttaa innovaatioprosessin.
- Nuori saa työnantajalta palautetta työstään ja omista taidoistaan.

3. TET-arviointi

- Nuori tekee uudelleen PCV:n ja arvioi, miten TET-jakso auttoi omien vahvuuksien ja intohimojen löytämisessä tai niiden uudelleen arvioinnissa.

Hankkeen eteneminen - toiminta-ajatuksena ”luokka ja koulu kerallaan”

POE-konseptin pilotointi käynnistyy syksyllä **2018** kolmessa koulussa pääkaupunkiseudulla ja Turussa. Painopiste oli vahvuuksien ja luovuuden työkalujen kehittämisessä.

Vuonna **2019** hanke laajeni uusiin kouluihin Varsinais-Suomessa. Syksyllä käynnistettiin Heureka'n kanssa pilotti Kosken seudulla. TET-jaksojen aikana testattiin Innovaatiopolku-mallia ja rakennettiin yhteistyötä alueen elinkeinotoimen ja paikallisten yritysten kanssa.

Syksyllä **2020** Kide-säätiö käynnisti etätET-mallin kehittämisen, koska perinteiset TET-jaksot olivat vaikeuksissa koronaviruspandemian takia. Malli kehitettiin yhteistyössä nuorten kanssa. Hanke loi myös koulutuskonseptin opoille ja kouluille.

Keväällä **2021** käynnistyi yhteistyö Forssan seudun kuntien (Forssa, Tammela, Ypäjä ja Jokioinen) sekä Espoon kaupungin kanssa.

Hankkeen onnistumista arvioitiin koko sen toteutuksen ajan palautekyselyillä, jotka kohdennettiin opoille, opettajille, oppilaille ja mahdollisuuksien mukaan työpaikoille.

Vaikutusten arviointi

NUORET

Vahvuuksien näkyväksi tekemisen kautta hanke on kyennyt tukemaan nuorten minuuden rakentumista ja vahvistanut kokemusta siitä, että jokainen on arvokas, ainutkertainen persoona. Parhaimmillaan yli 80% seurantakyselyihin osallistuneista nuorista koki, että he ovat oppineet tunnistamaan ja käyttämään luontevahvuuksiaan uudella tavalla, myös TET-jaksolla.

Esimerkiksi oppimisvaikeuksien kanssa kamppaileva nuori nähdään aivan uudessa valossa niin kodin, koulun muiden opettajien ja nuoren kavereiden silmissä, kun tämä on saanut kertoa työnantajan antamasta positiivisesta palautteesta luontevahvuuksien kautta.

Hankkeen tavoite rohkaista nuorta unelmoimaan ja suunnittelemaan omaa tulevaisuuttaan toteutui kohtalaisesti. Keskimäärin noin 50% nuorista koki, että TET-jakso on tukenut tätä tavoitetta. Tavoite tukea nuorta luovuuden ja rohkeuden käytössä toteutui hankkeen edetessä paremmin. Hankkeen edetessä konseptia kehitettiin, ja useita onnistuneita, nuorten ideoita hyödyntäviä pienimuotoisia kehittämisprojekteja saatiin tehtyä myös TET-jaksoilla.

Konsepti tuotiin kouluissa myös erityisen tuen piirissä olvien oppilaiden ulottuville, ja heille tarjottiin tasavertaiset mahdollisuudet vahvuuksien tunnistamiseen ja innovaatioprosessin tekemiseen. Osa oppilaista ylitti jopa odotukset, kun he saivat muutaman päivän ajan keskittyä konkreettiseen tekemiseen.

Vaikutusten arviointi

OPOT JA OPETTAJAT

Opot ja opettajat

Hanke teki tiivistä yhteistyötä mukana olleiden koulujen opojen ja aineopettajien kanssa. Vastaanotto oli innostunut ja käytännön toteutus sujui pääasiassa hyvin. Vahvuuksien tunnistaminen ja vahvuuskäden työstäminen saivat parasta palautetta. Opojen kokemuksen mukaan työntajat ottivat tettiä "tosissaan", ja TET-viikkoon saatiin aiempaa enemmän vaihtelua.

Kehittämisprojektin kaltainen uudistus vaati edelleen joko ulkopuolista tukea tai työpaikan vahvaa sitoutumista onnistuakseen. Lisäksi sen sanoittaminen ei kaikilta osin onnistunut, käsitteistö ja prosessit olivat nuorille liian haastavia toteuttaa.

Opojen oppilasmäärät ovat suuret ja käytössä olevaa aikaa vähän, joten hanke kokeili myös työelämäteemaisen MOK-viikon rakentamista kouluille TET-jaksojen tueksi. Hanke tuotti keväällä 2019 koulutuskokonaisuuden koulujen käyttöön. Vuoden 2021 aikana pilotoitiin TET-ekosysteemin kehittämistä koulujen johdolla.

"Näillä oppilaiden vahvuuksia korostavilla toimilla saatetaan muuttaa kokonaisen perheen elämää."

Mari Nilsen, Vantaan Lehtikuusen
koulun opo

Vaikutusten arviointi

TYÖPAIKAT

Työnantajat pitivät myönteisenä sitä, että TET-jaksolle oli tuotu uutta sisältöä.

Hankkeen edistyessä työnantajamateriaalia kehitettiin käytännönläheisemmäksi ja sisältö kiteytettiin seuraavasti: Suunnittele, kohtaa ja arvioi. Työpaikoille suunnatun koulutuksen ja materiaalin tuella vuorovaikutus nuorten kanssa parani ja heitä kohdeltiin parhaimmillaan kuin muita työpaikan aikuisia. TET-nuoria rekrytoitiin kesätöihin aiempaa enemmän.

Laajempaa paikallista ja alueellista TET-ekosysteemin luomista kokeiltiin Kosken seudulla, Espoossa ja Forssan seudulla. Koulun johdolla pyrittiin luomaan verkostoa paikallisten elinkeinotoimijoiden, työnantajien ja järjestöjen kesken.

Luovuuden ja rohkeuden taidonnäytteitä

Luovuusharjoitusten tarkoituksena on rohkaista oppilaita ajattelemaan uusiksi ja rohkaista kertomaan tai tekemään uusia asioita. Kun TET-paikkoja on kannustettu ja ohjattu hyödyntämään nuorten ideoita ja osaamisia, on myös syntynyt uusia asioita!

Kuva: Siivousohjeet betonitehtaalle

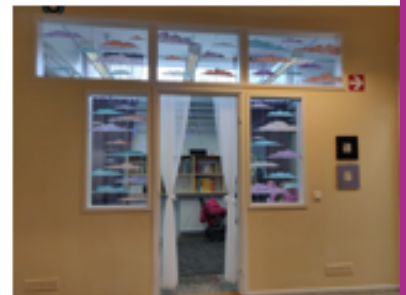

Uusi roskiskatos työpaikan pihaan

Kampaamon näyteikkunan somistus

Kide-säätiön leikkihuoneen pintaremontti ja sisustus

A grayscale photograph of a person's hand holding a Samsung smartphone. The phone is held over the keyboard of a laptop. The background is dark and out of focus.

Organisaatio

Kide-säätiön hallitus vastasi Antti ja Tytti Penttilän rahaston käytöstä lahjoittajan lahjakirjassa määrittelemään käyttötarkoitukseen. Hallitus seurasi hankkeen toimeenpanoa ja tavoitteiden toteutumista säännöllisesti kokouksissaan.

POE-hankkeen ohjausryhmä tuki hankkeen käytännön toimeenpanoa tavoitteiden toteuttamiseksi. Ohjausryhmässä on edustus hankkeen kumppaneista sekä rahoittajan erikseen nimeämä edustaja ja asiantuntijajäsen kentältä. Ohjausryhmän jäseninä toimivat: Minna Ahtiainen, Heureka; Tarja Arkio, Kide-säätiö; Emma Aronen, Kide-säätiö; Lauri Huhtanen, rahoittajan edustaja; Riikka Lehtinen, TAT; Elina Paatsila, Positiivinen CV Finland Oy; Liisa Tenhunen-Ruotsalainen, TAT; Anssi Tuulenmäki, Mindustry Oy; Laura Widenius, Aatos Klinikka Oy; Tiina Uuttu, Kosken seudun yläasteen ja Kosken lukion opinto-ohjaaja.

Hankkeen käytännön toteutuksesta vastasi hankejohtaja Tarja Arkio.

POE-hankkeella tuettiin nuorten
minuuden rakentumista ja
vahvistettiin kokemusta siitä, että
jokainen on arvokas, ainutkertainen
persoonana.

MATERIAALI

Hanke on tuottanut materiaalia oppilaille, opoille sekä
työnantajille. Materiaalit löytyvät osoitteesta
www.kidesaatio.fi/poe